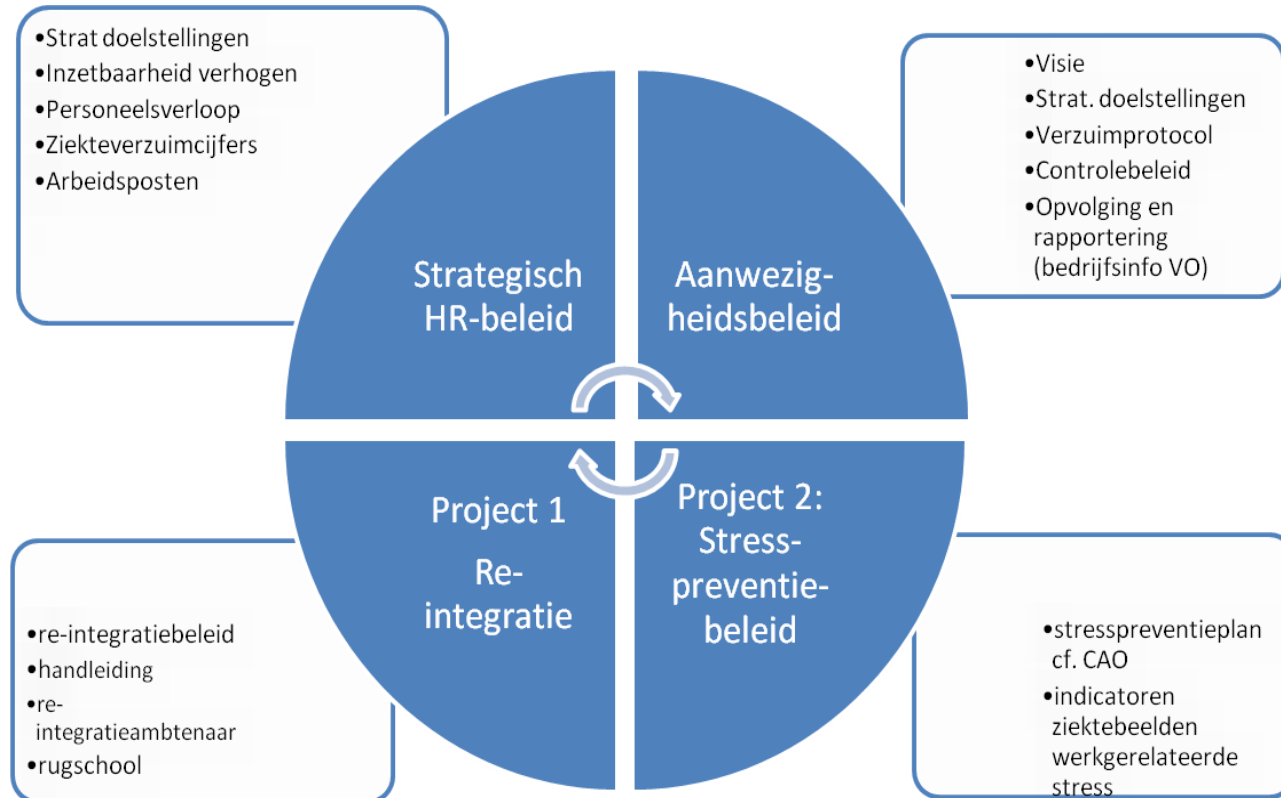

De aanpak van stress, een onderdeel van een breed aanwezigheidsbeleid

*Hannes Anaf, beleidsmedewerker
Organisatieontwikkeling, Departement
Bestuurszaken, Vlaamse overheid*

Stresspreventie als onderdeel van een breder 'aanwezigheidsbeleid'

Aanpak project

- Cijferanalyse
- Uitwerken visietekst
- Oplijsten bestaande (preventieve) initiatieven binnen VO
- Uitwerking in concrete initiatieven
  - Aanwezigheidsbeleid
  - Stresspreventiebeleid
  - Re-integratiebeleid
  - Rugtrainingscentrum
- Ontwikkelen generieke protocollen

Vaststellingen (1)

- Ziektecijfers blijven relatief hoog (6,39% in 2011)
- Meldingsfrequentie varieert tussen 2,4 en 2,6
- Gemiddelde ziekteduur 9,68 dagen

Vaststellingen (2)

- Grote verschillen tussen entiteiten
- Belangrijkste variabelen zijn niveau en leeftijd (geslacht en statuut in mindere mate)
  - Niveau A: 3,45%
  - Niveau B: 6,12%
  - Niveau C: 7,45%
  - Niveau D: 9,14%

Vaststellingen (3)

- Werkgerelateerde stress belangrijkste ziektebeeld (wel grote 'restcategorie', waar ook eendagsziekten onder vallen)
- Kan zorgen voor een vicieuze cirkel, zeker in tijden van meer met minder

Ziektebeelden 2010

	M	V
Werkgebonden stress	24%	30%
Niet-werkgebonden stress	0%	2%
Alcoholprobleem	0%	0%
Wervelkolom	14%	8%
Bovenste ledematen	5%	4%
Onderste ledematen	6%	5%
Andere	4%	2%
Cardiovasculair	6%	2%
Neus-Keel-Oor	11%	11%
Spijsvertering	7%	6%
Urogenitaal	2%	9%
Rest	21%	20%

Uitgangspunten van het beleid

- Focus ligt op preventie, controle én re-integratie
- Enkel focussen op 1 van die aspecten heeft weinig zin → Integraal beleid!
- Aanpak op maat
  - Wit, grijs of zwart verzuim?
  - Voor, tijdens of na de ziekte?
- Ook aandacht voor duurzame loopbanen en de '4 A's' → koppeling met sleutelproject 'Modern HR-beleid'

Matrix

	Voor	Tijdens	Na
Wit verzuim	Sensibiliseren Informereren Vaccineren	Informereren	Re-integreren Nazorg
Grijs verzuim	Motivatie en betrokkenheid versterken Detecteren (psychosociale) problemen	Drempels instellen (ziektemelding, ziektecontrole)	Re-integreren Rol als leider opnemen (verzuimgesprekken)
Zwart verzuim	Afshrikken	Controleren	Verzuimgesprekken Sanctioneren

Wit, grijs of zwart verzuim? (1)

- Wit verzuim
  - Iedereen wordt wel eens ziek
  - Beperken door opzetten preventief gezondheidsbeleid
    - 7 welzijnsdomeinen
    - Vaccinaties (bv. tegen griep)
    - Gezondheidscampagnes (rookstop, gezonde voeding, ...)
- Zwart verzuim
  - Kleine minderheid van niet-integere personeelsleden
  - Controleren en sanctionerend optreden

Wit, grijs of zwart verzuim?(2)

- Grijs verzuim
  - Meeste ziektemeldingen in ‘grijze zone’
  - Afhankelijk van:
    - Procedure voor ziektemelding
    - Betrokkenheid
    - Sfeer onder collega’s
    - Motivatie
    - Mate waarin iemand gemist kan worden
    - ...
  - Hier sterk op inzetten!

3 fasen

- Voor de ziekte: Preventie
- Tijdens de ziekte: procedures en controle
- Na de ziekte: re-integratie

Leidinggevende speelt steeds centrale rol

Voor de ziekte

- Preventief welzijnsbeleid, gestoeld op de wetgeving welzijn op het werk
- Gezondheidscampagnes en vaccinaties
- Maar zeker ook:
  - Juiste randvoorwaarden scheppen, met een modern HR-instrumentarium
  - Zorgen voor een positief arbeidsklimaat

Tijdens de ziekte

- Juiste procedures uitwerken
- Drempels inbouwen, zonder er een administratief kluwen van te maken
- Gedegen controlesysteem, met juiste focus

Na de ziekte

- Verzuimgesprekken
- Inzetten op een vlotte re-integratie op de (of een nieuwe) werkplek
- Trachten te vermijden dat iemand opnieuw uitvalt

	Voor	Tijdens	Na
Wit verzuim	Sensibiliseren Informereren Vaccineren	Informereren	Re-integreren Nazorg
Grijs verzuim	Motivatie en betrokkenheid versterken Detecteren (psychosociale) problemen	Drempels instellen (ziektemelding, ziektecontrole)	Re-integreren Rol als leider opnemen (verzuimgesprekken)
Zwart verzuim	Afshrikken	Controleren	Verzuimgesprekken Sanctioneren

Meer info

- Ziektecijfers (en analyse) zijn te vinden op: <http://www.bestuurszaken.be/ziekteafwezigheid/percentage>
- Wordt binnenkort sterk uitgebreid ikv BIVO-project

Vragen?

Contactgegevens

Hannes Anaf
Beleidsmedewerker Organisatieontwikkeling
Afdeling HR- en Organisatiebeleid
Departement Bestuurszaken
Vlaamse overheid

Boudewijnlaan 30, bus 37, 1000 Brussel
hannes.anaf@bz.vlaanderen.be
0499/43 36 54